

Sorumlu Bireyler Olarak
GÖREVİMİZ :

UNESCO
DÜNYA MİRASLARI

KÜLTÜR VE DOĞA DEĞERLERİMİZ YOK
OLMASIN!
UNESCO ARACILIĞI İLE ONLARI
DÜNYAYA TANITALIM.

DÜNYA MİRASI GEZGİNLERİ DERNEĞİ
www.worldheritagetravellers.com
0553 097 11 77

Hazırlayan: Bilge Akcan

Dünya Mirası Gezginleri Derneği

2010 - 2020

Dünya Mirası Gezginleri Derneği, UNESCO Kültürel ve Doğal Dünya Miraslarının tanıtımını yaparak ülkemizde bulunan Dünya Miraslarının ülke çapında kamuoyunca bilinmesini sağlamak ve korunmaları konusunda toplumun bilinçlendirilmesine hizmet etmek amacıyla 2010 yılında kuruldu.

Derneğimiz, ülkemizde, alanındaki ilk ve tek sivil toplum kuruluşudur. Temel amaçlarımız doğrultusunda öncelikli hedefimizi ve hedef kitlemizi şöyle belirledik : genç kuşakların dikkatlerinin çekilmesi, dünya mirası farkındalıklarının artırılması ve koruma bilincine ulaştırılıp dünya miraslarının korunmasına aktif katılımlarının sağlanması! Bunu gerçekleştirmek için gerekli eğitim programlarının hazırlanarak uygulanması ; dünya mirası alan çalışmaları için lisans üstü eğitim olanaklarının sağlanması; yerel konferans ve sempozyumların düzenlenip diğer sivil toplum örgütleri , yerel yöneticiler ve eğitim kurumlarıyla el ele çalışmalar yapılması hedeflendi. Derneğimiz, Kadir Has Üniversitesi UNESCO Kürsüsü'nün paydaşı oldu. Çalışmalarımız ve etkinliklerimiz Statümüzde belirlenen hedeflerimize yönelik devam ediyor.

Yine hedeflerimiz doğrultusunda, Derneğimizin, UNESCO Dünya Miras Listesi'ne giren yerlerimizde kamuoyu bilincinin oluşturulmasına, farkındalıkların artırılmasına, Geçici Liste'de bulunan yerlerimizin Dünya Mirası Listesi'ne girmeleri sürecinde gerekli desteklerin verilmesine, böylece Dünya Miraslarımızın sayılarının artırılmasını sağlamaya yönelik çalışmaları da giderek yoğunluk kazanıyor.

Her ne kadar "gezmek için değil, gezdiğimiz için" dernek kurmuşsak ta üyelerimizin UNESCO dünya mirasları konusunda bilgi ve deneyimlerini arttırmak, dünya mirası kavramını daha iyi özümsemelerini sağlamak amaçlı yurtiçi ve yurtdışı gezilerimizi de sürdürüyoruz..

Dünya Mirası Fikri Nasıl Doğdu?

1959 yılında Mısır hükümeti, Nil nehri üzerinde Aswan Barajı dolunca su altında kalacak olan Nubian bölgesindeki Abu Simbel ve Philia mabetlerinin kurtarılması için UNESCO'dan yardım istedi.

Çok kısa zamanda 50 ulusun katkıları ile 80 milyon dolar toplandı ve bu mabetler bölüm bölüm kesilerek baraj dolduğunda etkilenmeyecekleri 64 metre yukarısında tekrar kuruldu.

Bütün devletlerin bu olaya yaklaşımı, dünyada bazı yerlerin DÜNYA MİRASI olduğunu ve buna sahip çıkmanın sınır tanımadığını gösterdi.

Böylece 1972 yılında UNESCO bünyesinde DÜNYA MİRASI MERKEZİ kuruldu.

UNESCO Dünya Mirası Merkezi'nin Amaçları

- * Dünyamızın kültür ve doğa mirasının korunmasında uluslar arası işbirliğini teşvik etmek,
- * Sözleşmeye taraf devletleri, kendi milli toprakları dahilindeki yerleri Dünya Mirası Listesi'ne dahil ettirmek amacıyla aday göstermek için teşvik etmek,
- * Dünya Mirası'nın korunması için taraf devletlerin kamuoyu bilincini oluşturma faaliyetini desteklemek,
- * Kendi kültür ve doğa mirasını korumada yöre halkının katılımını teşvik etmek,
- * Teknik yardım ve mesleki eğitim sağlamak suretiyle Dünya Mirası yerlerinin korunmasında yardımcı olmak,
- * Yakın tehlike içinde olan Dünya Mirası Yerleri için acil yardım sağlamak için faaliyet göstermek.

Dünya Mirası Nedir?

UNESCO 1972 senesinde Dünya Kültür ve Doğa Mirasının korunmasına dair sözleşme hazırladı ve BM'e üye devletlerin imzasına açtı.

Bu sözleşmede Dünya Mirasları, Kültürel ve Doğal miraslar olarak ikiye ayrıldı ve MİRAS'ın tanımı verildi.

- * Miras, geçmişten geleceğe bir armağandır.
- * Miras, geçmişten gelen bugün birlikte yaşadığımız ve gelecek nesillere aktardığımız varlıklarımızdır.
- * Kültür ve doğa mirasımız, her ikisi de, yeri doldurulamaz yaşam ve ilham kaynaklarımızdır. Onlar bizim referans noktalarımız ve kimliğimizdir.
- * Dünya Mirası yerleri onların buldukları topraklara bakılmaksızın bütün dünya halklarına aittir.

Dünya Mirası Amblemi ve PATRIMONITO

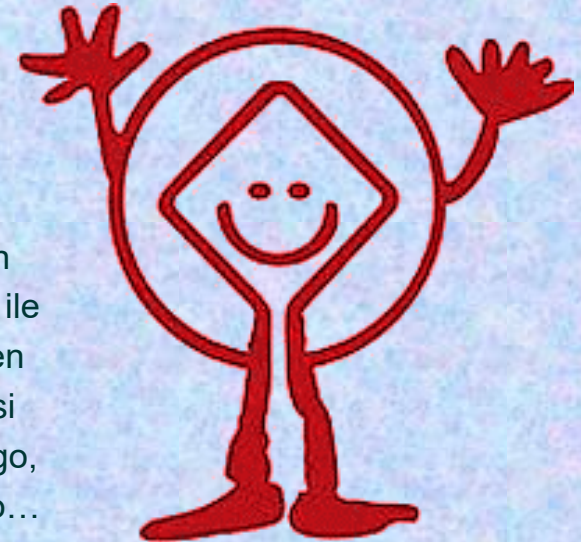

Bu amblemi gördüğümüz her yerde UNESCO tarafından çok titiz bir incelemeden geçirildikten sonra kabul edilmiş bir DÜNYA MİRASI ile karşı karşıya olduğumuzu anlarız.

PATRIMONITO

O bir genç miras koruyucusudur!

Genç arkadaşlarımızın UNESCO Dünya Mirası ile ilgili çalışmalar yaparken kendilerini simgelemesi için oluşturdukları bir logo, bir simgedir Patrimonito...

Dünyadaki Kültür ve Doğa Mirasları

1972 senesinde hazırlanıp imzaya açılan Dünya Kültür ve Doğa Mirasının korunmasına dair sözleşmeye, bugün itibariyle Birleşmiş Milletlere üye ülkelerden 193'ü imza atarak TARAF DEVLET ünvanını almışlardır.

Türkiye bu sözleşmeyi 1983 yılında onaylamıştır.

Dünya Miras Komitesi ilk kez 1978 yılında 12 yeri DÜNYA MİRASI ilan etmiştir.

41 yıldır yapılan toplantılar sonucunda, bugüne kadar sözleşmeye imza atan 193 ülkeden 167'sinde:

869 İnsan yapısı Kültürel

213 Doğanın yarattığı Doğal

39 İkili ya da Karma

olmak üzere toplam 1121 yer DÜNYA MİRASI ilan edilmiş ve koruma altına alınmıştır.

Bunlardan 53'ü şu anda TEHLİKE İÇİNDEKİ DÜNYA MİRASI listesinde olup acil eylem planı uygulanmaktadır.

Türkiye'de Onaylanan Dünya Mirasları

Dünya Mirası Komitesi'ne Merkeze bağlı organlar bütün bir yıl çalışır ve her sene değişik ülkede Haziran - Temmuz aylarında yaptıkları toplantıdan sonra, o sene Dünya Mirası Listesi'ne alınmayı hak eden yerleri açıklarlar.

Türkiye, Dünya Miras Listesi'nde, onaylanmış 18 miras ile yer almaktadır.

Bu yerlerden Göreme Milli Parkı ve Kapadokya ile Pamukkale-Hierapolis Milli Parkı ikili yani hem doğal hem kültürel miraslardır.

İstanbul, Sivas Divriği Ulu Camii, Hattuşa, Ksantos-Letoon, Nemrut, Truva, Safranbolu, Selimiye Camii, Çatalhöyük, Bursa ve Cumalıkızık, Ani Arkeolojik Alanı, Afrodisias ile Göbekli Tepe kültürel miras alanlarıdır.

Bergama ile Diyarbakır Surları ve Hevsel Bahçeleri ise kültürel peyzaj alanı tanımlı dünya miraslarımızdır.

İstanbul'un Tarihi Alanları

NİTELİĞİ :
Kültürel Miras
Dünya Miras Listesine Alınma Tarihi:
06.12.1985

İstanbul, yerleşim tarihi 300 bin, kentsel tarihi yaklaşık 3 bin, başkentlik tarihi 1600 yıla kadar uzanan Avrupa ile Asya kıtalarının kesiştiği noktada bulunan bir dünya kentidir. Bu görkemli geçmişi ile farklı dinleri, kültürleri, toplulukları ve yapıtları benzersiz bir coğrafyada bir araya getiren İstanbul'un bu eşsiz tarihi alanları, 1985 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne 4 bölüm halinde dahil edilmiştir: Sultanahmet Arkeolojik Parkı, Süleymaniye Camii ve Çevresi Koruma Alanı, Zeyrek Camii ve Çevresi Koruma Alanı ve İstanbul Kara Surları.

Kapadokya ve Göreme Milli Parkı

NİTELİĞİ :
Doğal ve Kültürel Miras
Dünya Miras Listesine Alınma Tarihi:
06.12.1985

Kapadokya bölgesi, doğa ve tarihin bütünleştiği bir yerdir. Coğrafi olaylar Peribacalarını oluştururken, tarihi süreçte, insanlar da bu peribacalarının içlerine ev, kilise oymuş, bunları fresklerle süsleyerek, binlerce yıllık medeniyetlerin izlerini günümüze taşımıştır. UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alan alanlar içinde, Göreme Milli Parkı, Derinkuyu ve Kaymaklı Yeraltı Şehirleri, Karain Güvercinlikleri ve Soğanlı Arkeolojik Alanı da yer almaktadır.

Divriği Ulu Camii ve Şifahanesi

NİTELİĞİ :
Kültürel Miras
Dünya Miras Listesine Alınma Tarihi:
06.12.1985

Divriği ve civarında en erken yerleşim Hititler Dönemi'ne kadar inmektedir.

Yöre, Mengücekoğullarının yönetimi altında olduğu dönemde Ahmet Şah ve eşi Turan Melek tarafından camii ile birlikte 1228-1229 yıllarında yaptırılmıştır. İslam mimarisinin bu başyapıtı iki kubbeli türbeye sahip bir cami ve ona bitişik bir hastaneden oluşmaktadır. Yapılar, mimari özelliklerinin yanı sıra, sergilediği zengin Anadolu geleneksel taş işçiliği örnekleriyle UNESCO Dünya Miras Listesi'nde yer almaktadır

Hitit Başkenti Hattuşa

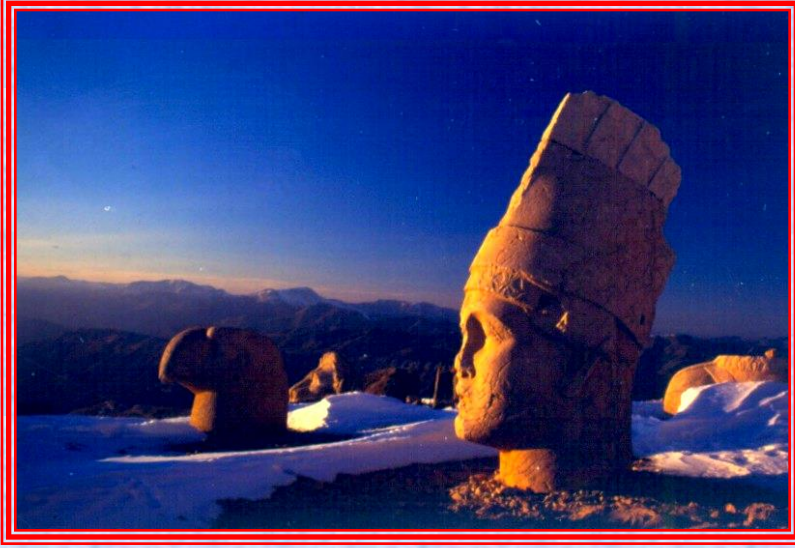

NİTELİĞİ :
Kültürel Miras
Dünya Miras Listesine Alınma Tarihi:
28.11.1986

Çorum-Boğazköy'de bulunan Hattuşa, Hititler'in geç tunç çağı dönemindeki başkentidir. Hitit İmparatorluğu'nun başkenti olarak Anadolu'da yüzyıllar boyu çok önemli bir merkez olmuştur., M.Ö. 3000'den itibaren yerleşim görülmekte ise de kent, tarih sahnesinde, Hitit İmparatorluğu'nun MÖ 1700-1300 yılları arasındaki başkenti olarak yer almıştır.

Hattuşa, dünya mirası ilan edilen ilk tarihi yerlerimizden biridir.

Nemrut Dağı ve Kırsal Alanı

NİTELİĞİ :
Kültürel Miras
Dünya Miras Listesine Alınma Tarihi:
11.12.1987

Nemrut Dağı ve Kommagene Kralı Antiochos'a ait Tümülüs ve kutsal alanlar, Milli Park olarak koruma altına alınmış ve 1987 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne dahil edilmiştir.

Dünyanın en yüksek açık hava müzesi olarak da adlandırılan Nemrut Dağı, yüksekliği on metreyi bulan büyüleyici heykelleriyle, metrelerce uzunluktaki kitabeleriyle, Adıyaman ili Kahta ilçesi sınırları içerisinde bulunan Kommagene krallığından kalma bir antik kenttir.

Pamukkale ve Hierapolis Milli Parkı

NİTELİĞİ :
Doğal ve Kültürel Miras
Dünya Miras Listesine Alınma Tarihi:
09.12.1988

Pamukkale, Çaldağı'nın güney eteklerinden gelen kalsiyum oksit içeren suların oluşturduğu görkemli beyaz traverten havuzlardan oluşmuştur. 2700 metre uzunluğunda ve 160 metre yüksekliktedir.

Parlak beyaz rengiyle Pamukkale'yi 20 km uzaklıktan görmek mümkündür.

Tepesinde Roma'dan kalma Hierapolis adlı kutsal antik şehir bulunmaktadır.

Ksantos ve Letoon Antik Kentleri

NİTELİĞİ :
Kültürel Miras
Dünya Miras Listesine Alınma Tarihi:
09.12.1988

M.Ö. 700-300 arasında yaşadıkları bilinen Likyalıların başkenti olan Ksantos, antik çağda Likya'nın en büyük idari merkezi olarak bilinmektedir.

Ksantos ile birlikte 1988 yılında UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesi'ne dahil olan Letoon ise Antik dönemin en önemli dini merkezlerinden biridir.

Fethiye-Kınık'ta kurulu olan Ksantos ile Letoon arasında 4 km. mesafe vardır.

Tarihi Safranbolu Yerleşimi

NİTELİĞİ :
Kültürel Miras
Dünya Miras Listesine Alınma Tarihi:
17.12.1994

Karabük il sınırları içinde yer alan tarihi Safranbolu şehrinde, coğrafi konumu nedeniyle çok eski devirlerden beri yerleşim görülmektedir.

Safranbolu, evleri, sokakları, çarşısı, camileri, mezarlıkları ile tam bir müze şehridir.

Türk kentsel tarihinin bozulmamış bir örneği olan Safranbolu, geleneksel şehir dokusu, ahşap yığma evleri ve anıtsal yapılarıyla bütünü sit ilan edilmiş ender kentlerden biridir.

Truva Antik Kenti

NİTELİĞİ :
Kültürel Miras
Dünya Miras Listesine Alınma Tarihi:
02.12.1998

Çanakkale'de bulunan Truva, dünyadaki en ünlü antik kentlerden biridir.

Truva Antik Kenti, Anadolu, Ege ve Balkanların buluştuğu bu benzersiz coğrafyada yerleşmiş olan uygarlıkları izlememizi sağlamaktadır. Truva'daki en erken yerleşim katı M.Ö. 3000-2500 ile erken Bronz Çağı'na tarihlenmektedir.

Ünlü tahta atın kopyası, bugün bu dünya mirasımızın girişinde ziyaretçilerini karşılıyor.

Selimiye Camii Ve Külliyesi

NİTELİĞİ :
Kültürel Miras
Dünya Miras Listesine Alınma Tarihi:
27.06.2011

İstanbul'un fethinden önce Osmanlı İmparatorluğu'nun başkenti olan Edirne'nin en önemli anıtsal eseri olan Selimiye Camii ve Külliyesi, 16. yy.'da Sultan II. Selim adına Mimar Sinan tarafından yapılmıştır.

Teknik mükemmelliği, boyutları ve estetik değerleriyle döneminin ve sonraki zamanların en muhteşem eseri olan bu cami, mimarlık sanatının en görkemli örneklerinden biri olarak kabul edilmektedir.

Çatalhöyük Neolitik Kenti

NİTELİĞİ :
Kültürel Miras
Dünya Miras Listesine Alınma Tarihi:
01.07.2012

Çatalhöyük, M.Ö. 7500 yıllarına dayanan, çok geniş bir Cilalı Taş ve Bakır Devri yerleşimidir. İnsanlık tarihinin ilk yerleşim yeri olarak kabul edilmektedir.

Çatalhöyük yerleşim yerinde, 13 yapı katı açığa çıkarılmıştır.

Çatalhöyük Neolitik Kenti, büyüklüğü, toplumun nüfus yoğunluğu, güçlü sanatsal ve kültürel gelenekleri ve zaman içindeki sürekliliği nedeniyle olağanüstüdür.

Bergama Çok Katmanlı Kültürel Peyzaj Alanı

NİTELİĞİ :
Kültürel Peyzaj Alanı
Dünya Miras Listesine Alınma Tarihi:
2014

Çok katmanlı kültürel peyzaj alanı Bergama, Helenistik, Roma, Doğu Roma ve Osmanlı dönemlerine ait dokuz bileşimi içerir: Pergamon (çok katmanlı kent), Kibele Kutsal Alanı ile İlyas Tepe, Yığma Tepe, İkili, Tavşan Tepe, X Tepe, A Tepe ve Maltepe Timülüsleri.

Antik Pergamon Kenti Helenistik dönem şehir planlamacılığının en iyi örneğini temsil etmektedir. Asklepiyon ise dönemin en önemli sağlık ve eğitim merkeziydi. Bergama, Roma ve Doğu Roma dönemlerine ait katmanlar üzerine yayılmış pek çok Osmanlı mimarisi örneklerine sahiptir

Bursa ve Cumalıkızık

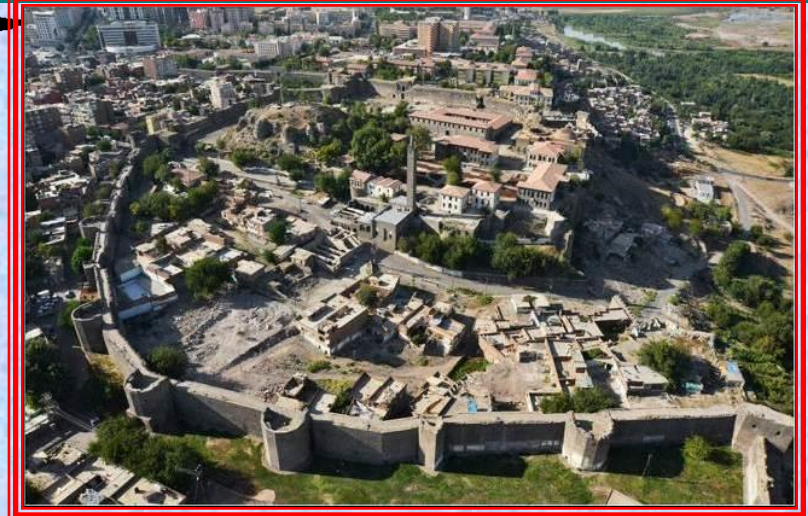
NİTELİĞİ:
Kültürel Miras
Dünya Miras Listesine Alınma Tarihi:
2014

Bursa ve Cumalıkızık: Osmanlı İmparatorluğu'nun Doğuşu" Dünya Miras alanı, Orhangazi Külliyesi ve çevresini içine alan Hanlar Bölgesi, Hüdavendigâr (I.Murad) Külliyesi, Yıldırım (I:Beyazid) Külliyesi, Yeşil (I.Mehmed) Külliyesi, Muradiye (II.Murad) Külliyesi ve Cumalıkızık Köyü bileşiminden oluşmaktadır.

Erken dönem Osmanlı kentine bir örnek olan Bursa'nın kentleşme modeli, daha sonra kurulan Osmanlı-Türk kentlerine örnek oluşturmuştur.

Cumalıkızık Köyü ve çevresindeki diğer vakıf köylerinin, payitaht Bursa'nın kent merkezindeki hanlar ve külliyelerle ekonomik ilişkileri, Osmanlı'nın bütün kurumlarıyla bir beylikten imparatorluk haline dönüşmesine önemli bir katkı sağlamıştır.

Diyarbakır Surları ve Hevsel Bahçeleri

NİTELİĞİ:
Kültürel Miras
Dünya Miras Listesine Alınma Tarihi:
2015

Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri Kültürel Peyzajı; iki ana bileşenden oluşmaktadır.

7 bin yıllık tarihsel varlığını sürdüren Diyarbakır Kalesi, Surları ve Burçları hala orijinal ve özgün kültür varlıkları olarak yaşamakta; Dünya tarihi için önemli bir evrensel miras özelliğini korumaktadır.

Hevsel Bahçeleri, tarihi boyunca halkın kullanımına açık sivil bir bahçe olarak özgün bir değer ortaya koymakta, tarımsal değerinin dışında, kültürel ve tarihi olarak da özgün bir yere sahip bulunmaktadır.

Diyarbakır Surları ve Hevsel Bahçeleri binlerce yıldır sürdürdükleri yaşamsal işbirliği ile Liste'ye alınmıştır.

Efes

NİTELİĞİ:
Kültürel Miras
Dünya Miras Listesine Alınma Tarihi:
2015

“Efes” Dünya Miras alanı; Çukuriçi Höyük, Ayasuluk Tepesi (Selçuk Kalesi, St. John Bazilikası, İsa Bey Hamamı, İsa Bey Camii, Artemision), Efes Antik Kenti ve Meryem Ana Evi olmak üzere dört bileşenden oluşmaktadır.

Antik dönemin en önemli merkezlerinden biri olan Efes, tarih öncesi dönemden başlayarak Helenistik, Roma, Doğu Roma, Beylikler ve Osmanlı dönemleri boyunca yaklaşık 9000 yıl kesintisiz yerleşim görmüş ve tarihinin tüm aşamalarında çok önemli bir liman kenti ve kültürel ve ticari merkez olmuştur. Efes, farklı dönemlere ait en üstün mimari ve kent planlama örneklerine sahip tir. M. Ö. 8. yüzyıla tarihlenen ve Antik dönemin yedi harikasından biri olarak ünlünen kült merkezi Artemision’la da ünlüdür.

Ani Arkeolojik Alanı

NİTELİĞİ:
Arkeolojik Alan
Dünya Miras Listesine Alınma Tarihi:
2016

Ani Arkeolojik Alanı, yerleşim ve savunmaya çok elverişli topografyası nedeniyle tarih öncesi dönemlerden itibaren çeşitli kültürlerle ev sahipliği yapmıştır.

Ortaçağ Dönemi’nde İpek Yolu’nun Kafkaslardan Anadolu’ya ilk giriş noktasında kurulmuş olan kentte, tarih boyunca süren çok kültürlülük dini ve sivil mimarinin biçimlenmesinde etkili olmuştur.

Ateşgede Tapınağı, çeşitli plandaki kiliseler ve Selçuklu Dönemine ait cami gibi farklı dinlere ait yapıları bir arada bulunduran Ani, çok kültürlü bir yapıya sahip ticaret kenti olarak Ortaçağ Dönemi mimarlık ve şehircilik tarihi içinde de özel bir konuma sahiptir.

Afrodiasias

Göbekli Tepe

NİTELİĞİ :

Kültürel Miras

Dünya Miras Listesine Alınma Tarihi:

2017

NİTELİĞİ :

Kültürel Miras

Dünya Miras Listesine Alınma Tarihi:

2018

Aphrodisias, Geç Helenistik Dönem'den Roma ve Bizans dönemlerine kadar süren yoğun bir fikir ve değer alışverişini gözler önüne seren, büyük ölçüde mermerden inşa edilmiş yapıların ve bunlarla ilişkili kabartma ve yazıtların istisnai ölçüde iyi korunmuş bir kültür varlığımızdır. MS 1.-5. yüzyıllar arasında bütün Akdeniz dünyasında büyük üne kavuşan, başta Roma olmak üzere, İmparatorluğun dört bir yanında imzalarını taşıyan eserleri bulunan heykeltıraşlar yetiştirmiştir. Mermer ocaklarının kente eşine az rastlanır derecede yakın olması, Aphrodisias'ın mermer heykel sanatı için yüksek kaliteli bir üretim merkezi haline gelmesinin önemli bir nedenidir.

Göbekli Tepe, Şanlıurfa'nın 18 kilometre kuzeydoğusundadır. Alan 1963 yılında keşfedilmiş ve "V52 Neolitik Yerleşimi" olarak tanımlanmıştır. 1994 yılından sonra başlatılan kazı çalışmaları ile Göbekli Tepe'nin 12.000 yıl öncesine uzanan bir kültürel merkez olduğu anlaşılmıştır. Çapları 30 metreyi bulan yaklaşık 20 yuvarlak ve oval yapının ortasında 2 adet "T" biçimli, 5 metre yüksekliğinde, kireçtaşından bağımsız sütun yer almaktadır. Yapıların iç duvarlarında da daha küçük sütunlar bulunmaktadır. Göbekli Tepe'nin, konumu, boyutları, tarihlendirilmesi ve yapılarının anıtsallığı ile Neolitik dönem için benzersiz bir kutsal alan olduğu anlaşılmıştır.

UNESCO Dünya Mirası Geçici Liste'deki Yerlerimiz

Dünya Mirası olarak kabul edilen bu 18 yer dışında 83 yerimiz daha DÜNYA MİRASI olarak ilan edilmek için UNESCO'ya önerilmiştir. (Dünyada 1.sırada)

- * Karain Mağarası (1994)
- * Sümela Meryem Ana Manastırı (2000)
- * Alahan Manastırı (2000)
- * Aya Nikola Kilisesi (2000)
- * Harran ve Şanlıurfa (2000)
- * Ahlat Mezartaşları, Van Urartu ve Osmanlı Kaleleri (2000)
- * Denizli'den Doğubeyazıt'a Selçuklu Kervansarayları (2000)
- * Konya, Selçuklu Uygarlığı Başkenti (2000)
- * Alanya Kalesi ve Tersanesi (2000)
- *Mardin Kültürel Peyzaj (2000)
- Aziz Pavlos (St. Paul) Kilisesi, Kuyusu ve Çevrelerindeki Tarihi Mahalleler (2000)
- * İshak Paşa Sarayı (2000)
- * Kekova, Kaş (2000)
- * Güllük Dağı - Termessos Milli Parkı (2000)
- * Likya Uygarlığı Antik Kentleri (2009)
- * Sagalassos Arkeolojik Ören Yeri (2009)
- * Perge Arkeolojik Ören Yeri (2009)
- *Hatay, St. Pierre Kilisesi (2011)
- * Konya, Beyşehir, Eşrefoğlu Camii (2011)
- *Kütahya, Aizanoi Antik Kenti (2012)
- * Muğla, Beçin Ortaçağ Kenti (2012)
- * İzmir, Birgi Tarihi Kenti (2012)
- * Ankara, Gordion (2012)
- * Nevşehir, Hacı Bektaş Veli Türbesi (2012)
- * Muğla, Hekatomnos Anıt Mezarı Ve Kutsal Alanı (2012)
- * Niğde, Niğde'nin Tarihi Anıtları (2012)
- * Mersin, Mamure Kalesi (2012)
- * Eskişehir, Odunpazarı Tarihi Kent Merkezi (2012)
- * Gaziantep, Yesemek Taşocağı Ve Heykel Atölyesi (2012)
- *Gaziantep, Zeugma Arkeolojik Sit Alanı (2012)
- *Laodikeia (2013)
- *Tuz Gölü Özel Çevre Koruma Alanı (2013)
- *Akdeniz'den Karadeniz'e Cenevizlilerin Ticaret Merkezleri ve Kaleleri (2013)
- *Sart Harabeleri ve Bin Tepe Tümülüsü (2013)
- * Adana, Anavarza Antik Kenti (2014)
- * Muğla, Kaunos Antik Kenti (2014)
- * Mersin, Korykos Antik Kenti (2014)
- *Malatya, Aslantepe Arkeolojik Alanı (2014)
- *Kayseri, Kültepe Arkeolojik Alanı (2014)
- * Çanakkale, Çanakkale ve Gelibolu I. Dünya Savaşı Alanları (2014)
- * Konya, Eflatunpınar : Hitit Su Anıtı (2014)

UNESCO Dünya Mirası Geçici Liste'deki Yerlerimiz

- * Bursa, İznik (2014)
- * Kastamonu, Mahmutbey Camii (2014)
- * Kırşehir Ahi Evran Türbesi (2014)
- * Hatay, Vespasianus-Titus Tüneli (2014)
- Mardin, Zeynel Abidin Camii ve Mor Yakup Kilisesi (2014)
- * Anadolu Selçuklu Medreseleri-Erzurum, Sivas, Kayseri, Konya, Kırşehir (2014)
- * Van, Akdamar Anıt Müzesi (Kilisesi) (2015)
- * İsmail Fakirullah Türbesi ve Onun Işığı Kıрма Mekanizması (2015)
- *Harşena Dağı ve Pontus Krallarının Kaya Mezarları (2015)
- * Dağlık Frigya Vadisi (2015)
- * Uzunköprü (2015)
- * Aspendos (2015)
- *Yıldız Sarayı (2015)
- * Muğla, Stratonikeia Antik Kenti (2015)
- * Kahramanmaraş, Eshab-ı Kehf (2015)
- * Bolu, Mudurnu Tarihi Ahi Kenti (2015)
- *Diyarbakır, Malabadi Köprüsü (2016)
- *Van, Van Kalesi (2016)
- *Edirne, İkinci Beyazıt Külliyesi (2016)
- *Antalya, Yivli Minare (2016)
- * Eskişehir, Sivrihisar Ulu Camii (2016)
- *Muğla, Bodrum Kalesi (2016)
- *İstanbul, Nuru Osmaniye Külliyesi (2016)
- *Burdur, Kibyra Antik Kenti (2016)
- *Hacı Bayram Camii Ve Çevresindeki Tarihi Alanlar (2016)
- *Samsun, Kızılırmak Deltası Kuş Cenneti (2016)
- * Asos Arkeolojik Alanı (2017)
- *Ayvalık Endüstriyel Peyzaj Alanı (2017)
- *İvriz Kültürel Peyzaj Alanı (2017)
- *Aydın, Priene Arkeolojik Alanı (2018)
- *Yozgat, Sarıkaya Roma Hamamı (2018)
- *Harput Tarihi Kenti (2018)
- *Justinianus Köprüsü (2018)
- *Danışment Beyliği Başkenti Niksar :Türk Medeniyeti'nin erken dönem kültürel mirası (2018)
- *Gaziantep Yer altı Su Sistemleri: Kasteller ve Livaslar (2018)
- *Anadolu'daki ahşap çatılı ve direkli camiler (Konya Eşrefoğlu C, Kastamonu Mahmutbey C, Sivrihisar Ulucami, Afyonkarahisar Ulucami, Ankara Arslanhane C.(2018)
- * Tokat Balıca Mağarası (2019)
- * Ankara, Beypazarı Tarihi Kenti (2020)
- * İzmir Tarihi Liman Kenti (2020)
- * Mersin, Karatepe - Aslantaş Arkeolojik Alanı (2020)
- * Kayseri, Koramaz Vadisi (2020)
- * Diyarbakır, Zerzevan Kalesi ve Mithraeum (2020)

Somut Olmayan Kültürel Miras

UNESCO, 17 Ekim 2003 tarihinde “Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi”ni kabul etmiştir.

“Somut Olmayan Kültürel Miras”, toplumların, grupların ve kimi durumlarda bireylerin, kültürel miraslarının bir parçası olarak tanımladıkları uygulamalar, temsiller, anlatımlar, bilgiler, beceriler ve bunlara ilişkin araç, gereç ve kültürel mekanlar anlamına gelir.

Aralık 2019 tarihi itibarıyla Türkiye'nin bu listedeki miras sayısı 17'dir.

1. Meddahlık Geleneği (2008)
2. Mevlevi Sema Törenleri (2008)
3. Âşıklık Geleneği (2009)
4. Karagöz (2009)
5. Nevruz (Azerbaycan, Hindistan, İran, Kırgızistan, Özbekistan ve Pakistan ile ortak dosya, 2009)
6. Geleneksel Sohbet Toplantıları (Yaren, Barana, Sıra Geceleri ve diğer, 2010)
7. Alevi-Bektaşî Ritüeli Semah (2010)
8. Kırkpınar Yağlı Güreş Festivali (2010)
9. Geleneksel Tören Keşkeği (2011)
10. Mesir Macunu Festivali (2012)
11. Türk Kahvesi Kültürü ve Geleneği(2013)
12. Ebru, Türk Kağıt Süsleme Sanatı (2014)
13. İnce ekmek Yapımı ve Paylaşımı Geleneği , Lavaş,Katrima, Jupka, Yufka (Azerbaycan, Kırgızistan, İran ve Kazakistan ile ortak dosya (2016) ,
14. Çini Yapımı Geleneksel El Sanatı (2016)
15. Bahar Kutlaması: Hidrellez (çok uluslu)(2017)
16. Dede Korkut Destan Kültürü, Halk Masalları ve Müzik, Azerbaycan ve Kazakistan ile ortak dosya (2018)
17. Türk Okçuluk Geleneği (2019)

Isık Dili (2017)(Tehlike Altındaki Somut Olmayan Kültürel

Miras Listesi'nde)

Dünya Mirası Olmak Neden Önemli?

1) DÜNYA MİRASI olan bir yer, tüm dünya halklarının ortaklaşa mirası olarak kabul edilmiş olduğundan, saygısızca bozulamıyor, kirletilemiyor; sürekli bir bakım ve koruma altına girmiş oluyor.

2.) DÜNYA MİRASI olan yerin bakımı, tamiri ve korunması için yapılacak harcamaların bir bölümü UNESCO üyesi olan dünya ülkeleri tarafından ortaklaşa ödeniyor.

3.) İnsanlar DÜNYA MİRASI olan yerleri merak ettikleri için görmeye geliyorlar. Böylece yöremize turist gelmiş oluyor. Turistlerin gelmesi de yöremize gelir getiriyor.

4.) Belki de hepsinden önemlisi, insanlar bölgelerinde bir DÜNYA MİRASI bulunduğu için gurur duyuyorlar.

Bütün dünyanın MİRAS olarak çok önemseydiği bir yere sahip olmakla övünüyorlar.

